

Angličtina - rozkazovací způsob

Rozkazovací způsob ve druhé osobě

Rozkaz se v angličtině ve druhé osobě jednotného i množného čísla tvoří infinitivem bez částice to.

Be careful.	Buď opatrný! Buďte opatrní!
Open your books.	Otevřete si knížky.
Come here.	Pojď sem! Pojd'te sem.

Zápor angličtina v rozkazovacím způsobu ve druhé osobě jednotného i množného čísla tvoří pomocí do not nebo don't a infinitivem bez částice to.

Don't be late.	Neopozdi se! Neopozděte se!
Do not sit down.	Nesedej si! Nesedějte si.
Don't have so many bags.	Neměj tolik tašek! Nemějte tolik tašek.

Podmět se zpravidla nevyjadřuje. Pokud ano, je obvyklejší ho zařadit na konec věty.

Have something to eat, Greg.	Gregu, dej si něco k jídlu.
------------------------------	-----------------------------

V případě, že se v anglickém jazyce udělují různé příkazy a chceme rozlišit, koho se týkají, vyjadřuje se podmět pomocí you.

You take these bags and you park the car.	Ty vezmi tyto tašky a ty zaparkuj auto.
You wait here and I'll call the police.	Vy počkejte tady a já zavolám policii.

Zdůrazněný rozkaz v angličtině

V psané podobě jsou rozkazy obvykle bez výkřičníku, pokud je výkřičník použit, je příkaz důraznější.

Wait!	Počkej! Počkejte!
Don't do that!	To nedělej! To nedělejte!

Větší naléhavosti rozkazu je v anglickém jazyce možno dosáhnout užitím slovesa do.

Do sit down.	Tak se přece posad'/posad'te.
--------------	-------------------------------

Rozkaz zesílený pomocí slovesa do může také vyjadřovat nevoli mluvčího.

Do be quiet.	Tak už buď'/bud'te zticha.
--------------	----------------------------

Další způsob, jak v angličtině rozkaz zesílit, je užití slova you. Tato forma je velmi silná a může být vnímána jako hrubý způsob vyjádření.

You get out of here.	Ty odtud vypadni.
Don't you follow me.	Vy za mnou nechod'te.

V jiném kontextu může rozkaz se slovem you vyznít jako citově zabarvený.

Don't you be so sad.	Nebud' tak smutný.
----------------------	--------------------

Rozkazovací způsob v první osobě jednotného a množného čísla

Anglický jazyk tvoří rozkaz v první osobě jednotného čísla slovesem let a zájmenem me, v množném čísle se tvoří slovesem let a zájmenem us (zkrácená forma je let's).

Let me do it for you.	Dovol, abych to pro tebe udělal.
Let me see.	Vydržte chvíli.
Let us go.	Pojďme.
Let's take our car.	Vezměme si naše auto.

Zápor se v první osobě tvoří ve spisovné angličtině slovem not.

Let us not be worried.	Nedělejme si starosti.
------------------------	------------------------

V hovorové angličtině se v záporném rozkazu v první osobě užívá don't.

Don't let's be worried.

Nedělejme si starosti.

Rozkazovací způsob ve třetí osobě jednotného a množného čísla

Podobně jako v první osobě se tvoří v angličtině slovesem let a příslušným předmětem.

Let him go.

Ať jde.

Let her explain it.

Ať to vysvětlí.

Let it be.

Nech to být.

Let them try it.

Ať to zkusí.

Let the customers pay immediately.

Ať zákazníci platí okamžitě.

V moderní angličtině se tohoto způsobu vyjádření rozkazu třetí osobě příliš neuvžívá. Obvyklejší je příkaz formulovat jinak.

He must go.

Musí jít.

She should explain it.

Měla by to vysvětlit.

Záporná forma rozkazu třetí osobě se pocituje jako archaická. Užívají se jiné prostředky.

They mustn't stay here.

Nesmějí tady zůstat.

Mary is not to travel alone.

Mary nemá cestovat sama.

Zmírněný rozkaz

Zmírnění rozkazu v anglickém jazyce dosáhneme, jestliže za rozkazovací způsob připojíme otázku shall we? nebo will you? Tato forma se užívá pouze v kladných větách.

Let's get started, shall we?

Začněme, ano?

Be careful, will you?

Buď opatrný, ano?

Rozkaz můžeme v angličtině změnit ve zdvořilou žádost, jestliže použijeme formu otázky ve druhé osobě.

Will you pass me the salt, please?

Podáte mi prosím sůl?

Will you help me?

Pomůžeš mi?